

Gemeente Westland
Het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Betreft: Advies ASDW op de Lokale Inclusie Agenda VN-verdrag Handicap 2024-2028

Naaldwijk, 31 oktober 2023

Geacht College,

Met belangstelling hebben wij het concept Lokale Inclusie Agenda VN-verdrag Handicap 2024-2028 gelezen. Een mooi startpunt om verder uit te bouwen.

Zoals door u aangeschreven hebben we de opmerkingen van de vertegenwoordigers van organisaties of doelgroepen in het advies verwerkt.

Allereerst noemen wij een aantal algemene adviezen ten aanzien van deze Lokale Inclusie Agenda. Als bijlage hebben wij na deze adviezen de opmerkingen van de door de gemeente gevraagde partijen samengevoegd per hoofdstuk.

Wij vinden dat het beleidsstuk vaag en weinig concreet is. Hierin wordt een doordenking en verkenning van het thema gemist. Wat is de visie van de gemeente Westland op dit onderwerp en hoe gaat ze veranderingen aansturen en in de komende jaren monitoren? Dit kan de gemeente niet alleen, maar zal zij met de gehele gemeenschap moeten doen. Er werd door ons verwacht dat deze inclusieagenda de koers zou bepalen en de mogelijkheid zou bieden voor burgers om de gemeente op hun intenties aan te spreken.

Het VN verdrag heeft als doel dat de wereld toegankelijk en inclusief wordt voor iedereen. De samenleving moet ervoor zorgen dat de achterstanden die mensen met een beperking ervaren om volwaardig mee te kunnen doen worden weggenomen.

Voor de gemeente betekent dit dat zij passende maatregelen moet nemen, zodat iedereen met (en zonder) beperking zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kan leven. Dus dat mensen:

- Vrijelijk kunnen kiezen waar, met wie en hoe zij willen wonen en leven;
- De beschikking hebben over zorg- en dienstverlening die hen waar nodig ondersteunen in het participeren in de samenleving;
- De beschikking hebben over toegankelijk vervoer en fysieke aanpassingen in de omgeving voor iedereen met een beperking;
- Overall toegang hebben tot informatie, producten, openbare voorzieningen, maatschappelijke diensten, gebouwen en openbare ruimte. De ASDW heeft in oktober van dit jaar een advies geschreven ten aanzien van zwemmogelijkheden voor de kwetsbare doelgroep. Wij zouden u graag willen attenderen op dit advies;

- De mogelijkheid hebben om initiatief te nemen, waarbij zij vertrouwen en eigen regie krijgen. Dit initiatief zou vanuit de inclusieagenda gefaciliteerd kunnen worden.

Bij nieuw beleid moet uw gemeente dus altijd en direct rekening houden met de positie van mensen met een beperking. De toegang en bruikbaarheid moet voor iedereen de norm zijn en worden. Niet alleen bij de gemeente, maar op elk gebied van onze samenleving.

Binnen de inclusieagenda is veel nagedacht over de inclusie van mensen met een lichamelijke beperking. Daarbij vinden wij dat er meer aandacht kan komen voor de overige doelgroepen zoals omschreven in de agenda en missen wij hierin verschillende andere doelgroepen, zoals LHBTIQ+, chronisch zieken en personen met een migratieachtergrond.

Wij missen de manier waarop er gewerkt gaat worden aan meer bekendheid over en begrip voor de kwetsbare doelgroepen die in deze inclusieagenda zijn meegenomen. Er wordt in het beleidsstuk gesproken over de training herkennen en omgaan met mensen met een beperking. Deze training is gericht op medewerkers die in contact komen met de inwoners. Belangrijk is de vraag op welke manier er meer bekendheid en begrip bij de Westlandse burger kan worden bereikt. Betrek alle Westlanders, ondernemers en partners in de plannen. Wij zien hierin dan ook een voortrekkersrol van de gemeente. Inclusie bevorderen vereist een investering door bewustwordingscampagnes om acceptatie en inclusie te versterken. In de inclusieagenda wordt gesproken over dat werken aan inclusie werken is aan preventie. In de agenda is verder niet te lezen hoe deze preventie vorm krijgt of wat deze preventie inhoudt. Wij adviseren om in de verschillende hoofdstukken meer aandacht te geven aan preventie.

Er moet ruim 2% op alle gebieden bezuinigd worden. De inclusieagenda geeft aan dat de uitvoeringskosten onderdeel zijn in verschillende begrotingsposten. Wij willen adviseren om deze gelden duidelijk te oormerken. Daarnaast worden concrete actiepunten in deze inclusieagenda gemist en willen we weten wanneer we de uitvoeringsagenda kunnen verwachten.

Daarnaast en als laatste kan inclusie ervoor zorgen dat er een groter appél wordt gedaan op bijvoorbeeld mantelzorgers of vrijwilligers. Het is goed om dit voor ogen te houden en waar nodig te zorgen voor ondersteuning en te voorkomen dat er mentale/fysieke en financiële belemmeringen zijn.

Wij vertrouwen erop u met dit advies van dienst te zijn en zien uw reactie hierop met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Westland,

Nico van der Knaap
Voorzitter ASDW

BIJLAGE

Opmerkingen per hoofdstuk

In deze bijlage zijn de opmerkingen per hoofdstuk toegevoegd. Deze opmerkingen zijn gebundeld vanuit de input die wij gehad hebben van de leden van de ASDW de leden van het Platform Gehandicapten Westland, het Oogcafé, GGZ Delfland en SIEN/KansPlus.

Inleiding

Het woord handicap wordt in deze formulering ongebruikelijk gebruikt, want hoe verminder je een handicap? In deze context zou het beter zijn om te benoemen dat een handicap geen beletsel mag zijn om aan de samenleving deel te nemen.

Onder inclusie verstaan wij een mate van zelfstandigheid hebben, het gevoel hebben van keuzevrijheid en van betekenis zijn. Algehele inclusie is soms niet haalbaar, niet wenselijk. Bescherming kan nodig zijn. Denk aan bv. overvragen, beïnvloeding en veiligheid. Hierbij opmerkend dat inclusiebeleid niet ten koste mag gaan van deze kwetsbare groepen. Hiermee bedoelen we dat het beleid geen voorzieningen mag uit faseren en daarbij oog dient te hebben voor deze mens en de sociale omgeving.

Graag zouden we bij de formulering van de doelgroep willen zien dat het inclusiebeleid bestaat uit mensen/ inwoners met een kwetsbaarheid of beperking inclusief de sociale omgeving. Hierbij te denken aan verwanten en mantelzorgers. We zouden daarom graag zien dat activiteiten ook voor hén worden opgesteld, zoals het zwembad voor de kwetsbare doelgroep, maar ook een ruimte voor (verjaardags-)feestjes van inwoners met hun aanverwanten of een bloemschikcursus niet alleen voor oudere gehandicapten mensen, maar ook voor bijvoorbeeld eenzame mensen of andere psychische kwetsbaarheid.

Het is van belang dat meerdere partijen worden betrokken bij het opstellen van de inclusieagenda. We zijn enthousiast dat de gemeente gesprekken heeft gevoerd met belanghebbenden. Vanuit dit initiatief zouden we graag zien om deze betrokkenheid uit te breiden richting medewerkers van dagcentra, revalidatiecentra, fysiotherapeuten, beschermd wonen, SKT, Vitis ect, maar ook richting alle inwoners, bedrijven, BIZ en e.a.

GGZ Delfland geeft aan dat zij in de agenda hun organisatienaam missen.

In de begroting van 2024 is helaas niets terug te vinden op het gebied van deze inclusie agenda. Sterker nog de gelden voor aanpassingen in winkelgebieden zoals goede routes voor mensen met een handicap en het recht leggen van stoeptegels e.a. is uit de begroting van 2024 gehaald.

Beleidskader Gemeente Westland

De doelstelling van de Wmo wordt geformuleerd. Maar inclusie omvat veel meer dan dat namelijk :toegankelijke voorzieningen en mensen helpen zelfstandig aan de samenleving deel te nemen. SIEN/KansPlus merkt hierbij nog op dat het helemaal uit den boze is om inclusie na te streven om te voorkomen dat mensen van dure voorzieningen gebruik gaan maken.

Databedreven werken

Allereerst de vraag of hier bedoeld wordt data gedreven werken in plaats van databedreven. Mocht het wel gaan om databedreven, dan horen we graag wat het onderscheid is tussen beiden. Verder is de vraag of het aantal verstrekte rollators of iets dergelijks in een wijk wel een nauwkeurige indicatie geeft om beleidskeuzen op af te stemmen.

Onderwijs en Ontwikkeling

Er wordt aangegeven dat één van de speerpunten van de LEA inclusief onderwijs is. De LEA is in 2022 vastgesteld. In hoeverre wordt er nu bij de ontwikkeling van de nieuwbouw scholen in De Lier, Wateringen, 's-Gravenzande en Naaldwijk concreet rekening gehouden met de uitvoering van inclusief onderwijs. Er zijn dan meer m2 nodig dan de m2 norm die nu wordt gehanteerd. Meer m2 kost geld. Als de visie van de gemeente Westland is dat kinderen minder snel uitstromen heeft zij hier dan ook extra middelen hiervoor in de begroting opgenomen. Naast m2 zijn er ook meer (gespecialiseerde) onderwijskrachten nodig. In het IHP 201-2027 is dit niet terug te vinden.

Er worden veel problemen ervaren met het vervoer en de begeleiding van scholieren met een verstandelijke en/of meervoudige handicap. We zouden graag zien dat de gemeente hierin meer verantwoordelijkheid nemen en niet alleen financieel.

We lezen in onderwijs en ontwikkeling vooral veel mooie ambities, graag zouden we meer concrete acties willen zien.

Thuis en in de Buurt

Er wordt omschreven dat iedere 5 jaar in alle kernen zal worden geschouwd. Ons inziens is 5 jaar tussen de schouwen te lang. Verder zouden we graag willen weten op welke manier het platform ongehinderd betrokken wordt in de schouw, en heeft GGZ Delfland aangegeven onderdeel te willen zijn van de schouw.

Vanuit verschillende organisaties wordt melding gedaan dat de afhandeling bij melding van losse en kapotte tegels e.a. lang op zich laat wachten waardoor er gevaarlijke situaties ontstaan voor mensen die slechtziend zijn of slecht ter been.

Gebruik landelijke initiatieven zoals de internationale dag voor Mensen met een beperking en neem kern of wijk mee in het ontdekken van problemen voor mensen met een beperking. Den Haag organiseert bijvoorbeeld belevingstours om inzicht te geven aan al haar inwoners en beleids- ambtenaren.

GGZ Delfland merkt op dat zij naast de kostenbesparing het vooraf afwegen van de inrichting van de openbare ruimte zien als preventie. Wanneer er op voorhand over inrichting op een inclusieve manier wordt nagedacht voorkomt dit een hoop frustratie.

Het Oogcafé geeft aan dat er in de huidige inrichting van de openbare ruimte weinig tot geen rekening is gehouden met blinden of slechtzienden. Door het weglaten van stoepranden zijn belangrijke oriëntatiepunten verdwenen. Aan de andere kant zien we dat rolstoelgebruikers het prettiger vinden om gebruik te maken van openbare ruimtes zonder stoep. Dit toont aan dat bij de inrichting van openbare ruimte alle betrokkenen gehoord moeten worden.

SIEN/KansPlus merkt bij de ondersteuning bij wooninitiatieven op dat zij graag actief beleid zien bij het organiseren van groepswoningen. Door de problematiek van deze doelgroep is zelforganisatie niet te verwachten.

Werk en inkomen

Er wordt gesproken over de praktijkopleiding, wordt hier dan de praktijkschool mee bedoeld? Deze terminologie kan verwarrend zijn. We onderstrepen het belang dat school en dagbesteding/arbeid onmiddellijk op elkaar aansluiten. Inactiviteit gaat vaak ten kosten van motivatie en perspectief, waarbij dit zelf zou kunnen leiden tot criminaliteit.

Vrije Tijd

Inclusie veronderstelt dat mensen met een beperking zoveel mogelijk deelnemen aan de samenleving. SIEN/KansPlus merkt hierbij op dat een aangepast aanbod (zoals Myosotis) een aanbod vanuit verlegenheid is.

Platform Gehandicapten Westland geeft aan dat zij bij de voorbeelden de strandrups en de strand-rolstoelen (Wombat/Jutter) missen als toegankelijkheid op het strand.

Er wordt benoemd dat een organisator aandacht dient te besteden aan een aantal punten en wordt er advies gegeven door het Platform Gehandicapten om een terrein meer toegankelijk te maken. Om evenementen beter te laten voldoen aan toegankelijkheid verwachten wij meer pro-activiteit vanuit de gemeente, door bijvoorbeeld het inbedden van toegankelijkheid in het verlenen van een vergunning.

Vervoer

We vinden het goed om te lezen dat naast vervoer voor mensen die slecht ter been zijn of rolstoelafhankelijk er ook rekening wordt gehouden met inwoners die blind of slechtziend zijn.

De regiotaxi wordt genoemd als punt waaraan gewerkt dient te worden. Graag zouden we willen horen welke daadwerkelijke acties vanuit de gemeente genomen kunnen worden om de regiotaxi beter te laten functioneren.

Om ervoor te zorgen dat vervoer meer toegankelijk wordt raden we het aan om onderzoek te doen naar waarom mensen geen gebruik maken van bepaalde voorzieningen. Vanuit dit onderzoek kan dan ook beleid worden toegespitst op de behoefte van de doelgroep. Denk hierbij ook aan het wel of niet gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.

Er wordt aangegeven dat er gehandhaafd wordt op parkeren op de gehandicaptenparkeerkaart. We zouden graag willen weten hoe de gemeente deze handhaving concreet vorm geeft.

Welzijn, Gezondheid en Ondersteuning

Er wordt aangegeven dat er ingezet wordt op training van herkenning. Wij zijn van mening dat als het gaat om toegankelijk binnen welzijn, gezondheid en ondersteuning er naast het signaleren en omgaan met de doelgroep ook ruimte behoort te worden gegeven aan ervaringen. GGZ Delfland geeft aan hierin te willen participeren.

Graag zouden we zien dat er meer concrete punten naar voren komen hoe de toegankelijkheid voor zorg, welzijn en ondersteuning zal worden verbeterd.

Voorbeeldfunctie Gemeente Westland

Op welke manier kan de digitale toegankelijkheid, toegankelijkheid bij stemmen en direct duidelijk taak voor on- en laaggeletterden worden vormgegeven. Deze bereik je niet met websites en folders. Wij zouden graag zien dat deze groep hierin wordt meegenomen.

Daarbij wordt er binnen de voorbeeldfunctie gesproken over mensen met een beperking en mag hier de focus ook liggen op mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Uitvoering en Voortgang Inclusieagenda blz. 19

Platform Gehandicapten Westland vult hierbij aan dat zij graag zouden willen weten hoe de jaarlijkse acties worden bepaald, door wie en met welke prioriteit. Aanvullend hierop is de vraag hoe de prioriteitsvolgorde wordt bepaald. Zij geven daarnaast aan het van belang te vinden dat er regelmatig overleg plaats vindt tussen belangengroepen en (beleids-) ambtenaren, naast overleg met de wethouders e.d.